

Streigiõhutajad

**Tallinna
Ühisgümnaasiumi
õpetajad Maila
Võrno (48) ja
Dagmar Teeäär (42)
algatasid seni
võimsaima õpetajate
streigiliikumise.**

Ühisgümnaasiumi halli mistraga kaetud seintega õpetajatetoast on saanud tõeline streigistaap. Päästeameti telefon ei ole vist ka helistamisest nii punane kui sinne aparaat.

Algklasside õpetaja **Maila Võrno** haarab üha uuesti ja uuesti toru ning selgitab kannatlikult mõnele Saaremaa või Pärnu kooli esindajale, mismoodi streikivad õpetajad peaksid 12. mail kooli tulema, kuid tunde mitte andma.

Analoogtelefonist kostab kõne aeg-ajalt läbi suure kahina, nagu räägitaks Astrahani oblasti ja mitte Eestiga, ent Võrno jätkab ikka madalal, kindlal ja sõbralikul häälel.

Inglise filoloog **Dagmar Teeäär** tulistab samal ajal ajakirjanikku faktidega nagu UZi automaat. Kuigi ta räägib kiiresti ja emotsionaalselt, on igal tema sõnal tõepõhi all. Jutu tõestuseks otsib ta vahetevahel välja õige koha paksust dokumendikladest, mis mahutab kuu aja jooksul kogunenud ajaleheväljalõikeid, seaduste koopiaid, arvutusi ja toetusallkirju.

"Ei osanud arvata, et me saame nii palju toetajaid," tunnistab Teeäär. Teisipäeva hommikuks lubasid streikima hakata vähemalt 32 Tallinna üldhariduskooli, 5 kutsekooli ning 26 lasteada. Lisaks neile veel toetajad Harjumaalt, Pärnust, Tartust ja Saaremaalt.

Kust see streigimõte siis ometi alguse sai?

"Meie õpetajatetoas toimus aasta algusest saadik iga vahetund üks suur streigikoosolek," selgitab Teeäär. Õpetajad murdsid pead küsimuse üle: kuhu jäi selle aasta celarvesse eraldatud 14 protsendiline palgatõus. Samale prob-

leemile püüdsid jälile jõuda ka teiste koolide õpetajad, selle teemalisi artikleid avaldas Õpetajate Leht kümnete kaupa.

1. jaanuarist möödus kolm kuud, lubatud raha polnud aga ikka veel makstud. Aprilli algul kargas Ühisgümnaasiumi õpetajatel kops üle maksa.

"Millegipärast arvatakse, et ega õpetajad, need nii korralikud ja missioonitundega inimesed, ei hakka ometi streikima," seletab Võrno. Tema kindlameelsetest silmadest paistab trotsi. "Aga meie just nimelt teeme seda."

"Ametnikud rehkendavad sellega, et enamikul õpetajaist on loomuldasa piinlik ja häbi ekstreemsete meetodite pärast," arutleb ka **Mihkel Mutt** mõne nädala taguses Sirbis. "See tagasihoidlikkus ja delikaatne enesestmõistevus on õpetajate suur händikäp."

Täna nõuavad õpetajad oma õigusi juba sama häälekalt kui loomaia hüaanikutsikad lõunasööki.

Protestiaktisiooni algus oli siiski vaikne, ajakirjandus ei teadnud asjast midagi. 9. aprilliks kutsus Ühisgümnaasium teiste Tallinna koolide esindajaid oma kooli palgaprobleemi arutama. Nende endigi üllatuseks tuli inimesi 17 koolist.

Järgmisel päeval oli kohal ka AK uudistegrupp ning lumepall hakkas veerema.

Täna on Võrnost ja Teeäärest saanud eksperdid haridus- ja streiginduslaste seaduste tundmises. Juristi neil pole, kuigi arvavad, et arvestades suurt vastutust, mis nad streiki korraldades enda peale võtavad, peaks keegi nõu andma küll.

Kogu koolide koefitsientide arvestamise, pearaha määramise ja õpetajate atesteerimise keerulist rägastikku siinkohal lahti seletama hakata oleks siiski tarbetu.

Ametnike hämamine ja üksteise süüdistamine palgaraha kinnipidamises on ka õpetajad surmani ära tüüdanud. Võrno avab hommikul saabunud Tallinna linnavalitsuse vastuse nende järelepärimistele, mis oma justkui ajalehest mahaviksitud

lausetega asjasse sugugi selgust ei too. Praguseks juba endise linna napea **Robert Lepiksoni** allkiri paberil ajab pedagoogid aga naerma – neile oleks justkui saadetud sõnum teisest ilmast.

"Meil on üksainus väga lihtne küsimus," sõnab Teeäär ning teeb draamatilise pausi. "Kus on see

raha, mis meile celarvest eraldati?"

Teisipäeval-kolmapäeval pidas seitsmeliikmeline streigikomitee esimesed läbirääkimised linna haridusameti ja haridusministeeriumi esindajatega. Kõige otsustavam päev on aga reede ehk palgapäev – siis on näha, kas koolide arvetele kantud palgafond on vaja-

liku summa võrra suurem või mitte.

Kui ei, siis algab järgmisel esmaspäeval streik.

Kui jah, jätkub koolielu jälle normaalselt.

HELEN URBANIK

